

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/50/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013200021
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1013200021.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Jarmily Urbanovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci žalobcu Ing. Jaroslava Žalúdeka, podnikajúceho pod obchodným menom Ing. Jaroslav Žalúdek, LIGNUM, s miestom podnikania a bytom Ilava, Hurbanova 146, IČO: 33 488 088, zastúpeného JUDr. Miroslavom Ivanovičom, advokátom so sídlom Grösslingova 45, Bratislava, proti žalovanému Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 1100306/1/1218027/2012/5199-r zo dňa 17. októbra 2012, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 26. marca 2014, číslo konania 13S/40/2013-73, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 13S/40/2013-73 z 26. marca 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu žalobcu, ktorými sa domáhal preskúmania a následného zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1100306/1/1218027/2012/5199-r zo dňa 17. októbra 2012, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Trenčín (ďalej len „správny orgán prvého stupňa“) č. 9300401/5/1863577/2012 zo dňa 19. júla 2012, ktorým podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. v nadväznosti na § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. znížil žalobcovi nadmerný odpočet dane uplatnený v daňovom priznaní k DPH za zdaňovacie obdobie apríl 2011 zo sumy 28 463,65 € na sumu 44,23 €, keď správca dane neuznal žalobcovi právo odpočítať si DPH z dodávateľskej faktúry v celkovej výške 28 419,42 €, a to z faktúry číslo 2/2011 (interné číslo FP/196) zo dňa 30. apríla 2011 od dodávateľa SYSTEM S PLUS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Koprivnická 32, základ dane 142 097,08 €, 20% DPH 28 419,42 €, za rekonštrukciu a modernizáciu hotela „Moravec“ - dokončovacie práce.

Krajský súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku dospel k záveru, že nepriznanie práva

žalobcovi na odpočet DPH zo spornej faktúry je dôvodné a so spornou otázkou, týkajúcou sa vykonania stavebných prác deklarovaných spornou faktúrou od dodávateľa spoločnosti SYSTEM S PLUS s.r.o., sa žalovaný ako aj správny orgán prvého stupňa dôsledne, logicky a vyčerpávajúco vysporiadali.

Krajský súd dospel na základe rozsiahleho dokazovania k záveru, že sporná faktúra od spoločnosti SYSTEM S PLUS s.r.o., je fiktívnou faktúrou, ktorá neodráža reálne plnenie, keďže práce uvedené na spornej faktúre neboli reálne vykonané dodávateľom (ani subdodávateľmi) uvedeným na tejto faktúre. K námietke žalobcu, že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné, krajský súd uviedol, že z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu je jednoznačne zrejmé, z ktorých dôvodov nebolo žalobcovi priznané právo na odpočet DPH zo spornej faktúry. Krajský súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu, že vo veci nebol dostatočne zistený skutkový stav veci. Námietku žalobcu, že žalovaný a správca dane vychádzali len zo skutočností, ktoré boli v neprospech žalobcu, podľa názoru krajského súdu, taktiež nemá opodstatnenie, pretože neexistuje žiaden dôvod, pre ktorý by mal byť žalobcovi priznaný nárok na odpočet DPH zo spornej faktúry (pokiaľ platiteľovi DPH nie je reálne dodané zdaniteľné plnenie subjektom uvedeným na faktúre, nemôže si uplatňovať DPH na vstupe z tejto faktúry).

Ďalej sa krajský súd zaoberal námietkou žalobcu, týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci správnym orgánom prvého stupňa a žalovaným, pretože podľa jeho názoru je aplikácia ust. § 49 zákona o DPH je správna. Námietku žalobcu, že správne orgány oboch stupňov prenášali na žalobcu dôkazné bremeno, krajský súd vyhodnotil tak, že správne orgány oboch stupňov nezaťažovali žalobcu nad mieru prípustnú a zákonom akceptovateľnú, vo veci si zaobstarali podklady pre rozhodnutie, či už sami, alebo prostredníctvom dožiadania. Dodal, že nedostatky dodávateľov žalobcu vo vedení účtovnej evidencie neboli pripisované na ujmu žalobu. Na záver uviedol, že pokiaľ žalobca v predmetnej veci poukazoval na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako i rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, tieto na daný prípad nebolo možné aplikovať, nakoľko vychádzali z iného skutkového stavu, aký bol v súdnej veci.

Uzavrel, že rozhodnutie správcu dane, ako i žalovaného, ktorými rozhodnutiami nebolo žalobcovi uznané právo na odpočet DPH zo spornej faktúry, je v súlade so zákonom.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal riadne a včas odvolanie žalobca, v ktorom žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Súčasne žiadal priznať trovy odvolacieho konania ako aj trovy právneho zastúpenia.

V dôvodoch odvolania poukazoval na to, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p.) ako aj z neúplne zisteného skutkového stavu, na základe ktorého dospel krajský súd k nesprávnemu právnemu záveru (§250j ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Žalobca má za to, že z výpovedí štatutárnych orgánov obchodných partnerov, resp. ich splnomocnených zástupcov, nie sú odchýlky takého druhu, ktoré by priamo alebo nepriamo mohli dokázať neautenticitu realizácie daného obchodného prípadu. Uviedol, že pracovníci daňového úradu nevykonali, aj napriek viacerým výzvam, miestne zisťovanie priamo v priestoroch Hotela Moravec v Ilave. Žalobca zdôraznil, že nebol daný dôvod uvádzať iného dodávateľa ako toho, ktorý reálne práce vykonal a za ktoré mu žalobca riadne zaplatil a to prostredníctvom bankového prevodu. Podľa tvrdenia žalobcu, uvedené môžu potvrdiť aj pracovníci žalobcu, ktorí sa v tom čase reálne nachádzali v objekte. Uviedol, že z dôvodu poskytnutých finančných prostriedkov z príslušného operačného programu na rekonštrukciu hotela Moravec, sa pravidelne vykonávali kontroly zo strany Slovenskej agentúry cestovného ruchu, ktorá detailne kontrolovala dodanie jednotlivých položiek a vykonanie dohodnutých služieb. Zároveň uviedol, že o týchto skutočnostiach boli pracovníci správcu dane, vykonávajúcích kontrolu plne oboznámení, avšak nebrali tieto do úvahy. Krajský súd sa podľa žalobcu s týmito

skutočnosťami taktiež nevysporiadal a celú dôkaznú núdzu posúdil len z hľadiska, či konatelia dodávateľa alebo jeho subdodávateľa potvrdili alebo nepotvrdili uskutočnenie plnenia.

Ďalej uvádza, že vykonanie ním navrhnutých dôkazov bolo dôležité najmä z toho dôvodu, že pokiaľ si nesplnil svoju povinnosť dodávateľ alebo jeho subdodávateľa, nezakladá to žiadnu povinnosť žalobcovi, aby niesol zodpovednosť za ich prípadné protiprávne konanie (nezaplatenie splatnej dane, prípadne nezahrnutie účtovných dokladov do účtovníctva spoločnosti). Žalobca je toho názoru, že rekonštrukcia bola v plnom rozsahu vykonaná dodávateľom spoločnosťou SYSTEM S PLUS s.r.o. spolu s jej subdodávateľmi, pričom je irelevantné, v akom rozsahu boli práce vykonávané priamo dodávateľom resp. subdodávateľmi, a teda či došlo k porušeniu zmluvy o dielo z pohľadu zákona č. 222/2004 Z.z.

Ďalej poukázal na skutočnosť, že podľa zákona č. 222/2004 Z.z. nie je určená žiadna podmienka, do akej miery má byť dielo dodané subdodávateľsky, nestanovuje žiadne prísnejšie podmienky vo väzbe na to, či bola predmetná daň odvedená do štátneho rozpočtu. Uviedol, že závery žalovaného sú v priamom rozpore so 6 smernicou Európskej rady č. 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty a rozhodnutím Európskeho súdneho dvora, ktoré je právne záväzné pre všetky členské štáty Európskej únie. Žalobca poukázal na rozsudok SD EÚ v spojených veciach C-80/11 a C-142/11 z 21. júna 2012. Podľa žalobcu, za týchto okolností môže byť nárok na odpočet dane zdaniteľnej osobe zamietnutý len vtedy, ak bolo s ohľadom na objektívne skutočnosti preukázané, že platiteľ, ktorému bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba zakladajúca nárok na odpočet dane, vedel alebo mal vedieť, že toto plnenie je súčasťou daňového podvodu zo strany dodávateľa alebo iného predchádzajúceho subjektu. Žalovaný ako aj krajský súd podľa žalobcu uvedené hľadisko neskúmal a z tohto dôvodu považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné a arbitrárne.

Žalobca zdôrazňoval, že nemal ani nemohol mať vedomosť o tom, či si jeho dodávateľia resp. subdodávateľia plnia svoje povinnosti pri podávaní daňových priznaní a vedení účtovníctva a nepodanie daňového priznania iného subjektu alebo nezdržiavanie sa v sídle podnikania tohto podnikateľa nezakladá žiadnu povinnosť daňovému subjektu ako sekundárnu zodpovednosť týchto porušení. Zároveň podotkol, že samotná existencia alebo neexistencia reálnosti uskutočnenia daného obchodu nie je možné vyvodiť zo záveru neaktuálnosti sídla dodávateľa alebo nepodania daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie. Dodal, že správca dane hodnotil dôkazy jednostranne, čím porušil práva daňového subjektu. Žalobca poukázal aj na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (č.k. 4Sžf/7/2011 a 4Sžf/11/2011).

Žalobca ďalej v dôvodoch odvolania uviedol, že nemožno vyvodiť z § 49 ods. 2 písm. a/ a § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH dôkazné bremeno žalobcu na právne vzťahy týkajúce sa jeho dodávateľa resp. subdodávateľa. Poukázal na rozsudok SD EÚ v spojených veciach C-354/03 (Optigen Ltd), C-355/03 (Fulcrum Electronics Ltd) a C-484/03 (Bond House Systems Ltd). Žalobca v odvolaní uviedol, že ak disponuje existenciou materiálneho plnenia a má k tomu zodpovedajúcu faktúru od určitého dodávateľa, vyčerpá dôkazné bremeno. Na preukázanie o opaku v dôsledku skutočností, ktoré nastali u dodávateľov a jeho subdodávateľov, znáša dôkazné bremeno aj dôkaznú núdzu správca dane (Rozhodnutie Najvyššieho súdu č.k. 3Sžf/1/2011). Na záver žalobca zopakoval, že v čase uzatvorenia zmluvy so spoločnosťou, konal s riadnou starostlivosťou, t.j. ubezpečil sa, že jeho obchodný partner je riadne registrovaný v príslušnom registri, že ekonomická činnosť bola skutočne vykonaná a overil si, že vystaviteľ faktúr je zdaniteľnou osobou. Prijal tak všetky opatrenia, ktoré od neho možno dôvodne požadovať na zabezpečenie, aby plnenia neboli súčasťou podvodu. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozsudok SD EÚ vo veciach C-324/11 a C-80/11.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril písomným podaním z 26. mája 2014 a uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava písomného vyjadrenia k žalobe vzhľadom k tomu, že odvolanie podané žalobcom neobsahuje žiadne nové skutočnosti ako tie, ku ktorým sa už žalovaný vyjadril. Navrhol, aby Najvyšší súd SR odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.)

preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.); odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p. je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu, súd teda skúma procesné pochybenie správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej veci sa sám v zásade obmedzí na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné najmä kvôli prameňu z ktorého pochádzajú, alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú vec relevantný právny predpis.

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojených spisov a preskúmal správnosť záverov krajského súdu, ako aj úvah, z ktorých pri svojom rozhodovaní krajský súd vychádzal.

Majúc ho za skutkovo a vecne správny, považuje najvyšší súd za primerané vysloviť, že sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožňuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva nasledovné dôvody (§ 219 ods. 2, § 250ja ods. 3 O.s.p.):

Predmetom preskúmania je v tu prejednávannej veci rozhodnutie žalovaného č. 1100306/I/1218027/2012/5199-r zo dňa 17. októbra 2012, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. 9300401/5/1863577/2012 zo dňa 19. júla 2012, ktorým podľa § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. v nadväznosti na § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z znížil žalobcovi nadmerný odpočet dane uplatnený v daňovom priznaní k DPH za zdaňovacie obdobie apríl 2011 zo sumy 28 463,65 € na sumu 44,23 €, keď správca dane neuznal žalobcovi právo odpočítať si DPH z dodávateľskej faktúry v celkovej výške 28 419,42 €, a to z faktúry číslo 2/2011 (interné číslo FP/196) zo dňa 30. apríla 2011 od dodávateľa SYSTEM S PLUS s.r.o., so sídlom v Bratislave, Koprivnická 32, základ dane 142 097,08 €, 20% DPH 28 419,42 €, za rekonštrukciu a modernizáciu hotela „Moravec“ - dokončovacie práce. Medzi účastníkmi konania bolo sporné, či stavebné práce, ktoré boli žalobcovi vyfakturované spoločnosťou SYSTEM S PLUS, s.r.o. sú odrazom reálneho plnenia, t.j. či žalobcovi vznikol nárok na odpočet DPH zo spornej faktúry.

Úlohou súdu v správnom súdnictve, ako vyplýva z už uvedeného, je preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov vymedzených v žalobe (resp. opravnom prostriedku).

Vo svojej žalobe žalobca nezákonnosť napadnutého rozhodnutia dôvodil tvrdením, že žalovaný ako aj správca dane nedostatočne zistili skutkový stav veci a tento následne nesprávne právne posúdili. Namietal, že ak disponuje existenciou materiálneho plnenia a má k tomu zodpovedajúcu faktúru od určitého dodávateľa, vyčerpá dôkazné bremeno. Na preukázanie o opaku v dôsledku skutočností, ktoré nastali u dodávateľov a jeho subdodávateľov, znáša dôkazné bremeno aj dôkaznú núdzu správca dane. Ďalej namietal, že v prípade, ak si nesplnil svoju povinnosť dodávateľ alebo subdodávateľ, nezakladá to žiadnu povinnosť žalobcovi, aby niesol zodpovednosť za ich prípadné protiprávne konanie.

Podľa § 29 ods. 1 zákona o správe daní, dokazovanie vykonáva správca dane, ktorý vedie daňové konanie.

Podľa § 29 ods. 2 zákona o správe daní, správca dane dbá, aby skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti boli zistené čo najúplnejšie, a nie je pritom viazaný iba návrhmi daňových subjektov.

Podľa § 29 ods. 4 zákona o správe daní, ako dôkaz možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti a ktoré nie sú získané v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ide najmä o rôzne podania daňových subjektov (priznania, hlásenia, odpovede na výzvy správcu dane a pod.), o svedecké výpovede, znalecké posudky, verejné listiny, protokoly o daňových kontrolách, zápisnice o miestnom zisťovaní a obhliadke, povinné záznamy vedené daňovými subjektmi a doklady k nim.

Podľa § 29 ods. 8 zákona o správe daní, daňový subjekt preukazuje všetky skutočnosti, ktoré je povinný uvádzať v priznaní, hlásení a vyúčtovaní alebo na ktorých preukázanie bol vyzvaný správcom dane v priebehu daňového konania, ako aj vierohodnosť, správnosť alebo úplnosť povinných evidencií alebo záznamov vedených daňovým subjektom.

Podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH, daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník. Pri prevode alebo prechode nehnuteľnosti je dňom dodania deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností. Pri dodaní stavby na základe zmluvy o dielo alebo inej obdobnej zmluvy je dňom dodania deň odovzdania stavby. Pri dodaní tovaru podľa § 8 ods. 1 písm. c/ je dňom dodania tovaru deň odovzdania tovaru nájomcovi.

Podľa § 49 ods. 1 zákona o DPH, právo odpočítat daň z tovaru alebo zo služby vzniká platiteľovi v deň, keď pri tomto tovare alebo službe vznikla daňová povinnosť.

Podľa § 49 ods. 2 písm. a/ zákona o DPH, platiteľ môže odpočítat od dane, ktorú je povinný platiť, daň z tovarov a služieb, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb ako platiteľ s výnimkou podľa odsekov 3 a 7. Platiteľ môže odpočítat daň, ak je daň voči nemu uplatnená iným platiteľom v tuzemsku z tovarov a služieb, ktoré sú alebo majú byť platiteľovi dodané.

Podľa § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH, právo na odpočítanie dane podľa § 49 môže platiteľ uplatniť, ak pri odpočítaní dane podľa § 49 ods. 2 písm. a/ má faktúru od platiteľa vyhotovenú podľa § 71.

Ako vyplýva z odvolaním napadnutého rozsudku krajského súdu, tento nemohol na tieto žalobné dôvody prihliadnuť ako na relevantné, pretože podľa jeho názoru nemali a nemohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Podľa názoru krajského súdu, s ktorým sa najvyšší súd stotožňuje, podmienky uvedené v § 49 ods. 1 a 2 písm. a/ a v § 51 ods. 1 písm. a/ zákona o DPH sú hmotnoprávnej povahy a na ich bezpodmienečné splnenie sa viaže nárok na odpočet. Ich nesplnenie nie je možné odpustiť, ani pri vzniku zodpovednosti inej osoby za vady dokladu a ani za dobromyseľnosti platiteľa. Pokiaľ si platiteľ uplatňuje nárok na odpočítanie dane z dodávateľskej faktúry, musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné plnenia boli reálne uskutočnené, a to práve osobou uvedenou na faktúre. Ak daňové doklady (faktúry a doklady o úhrade) neodrážajú reálne plnenie, nemôže byť žalobcovi na

základe takýchto faktúr priznané právo na odpočet DPH, nakoľko ide o fiktívne faktúry.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu vo veci sp.zn. 2Sžf/4/2009 z 23.06.2010 v spojení s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III ÚS 78/2011-17 z 23.02.2011, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že: „Dôkazné bremeno je na daňovom subjekte - žalobcovi (§ 29 ods. 8 zákona č. 511/1992 Zb. v spojení s § 49 ods. 2, § 51 zákona č. 222/2004 Z.z.). Primárne je nevyhnutné uniesť dôkazné bremeno na strane daňového subjektu - žalobcu, ktorý disponuje svojim právom uplatniť si za zákonom stanovených a splnených podmienok nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty (je iniciátorom odpočítania dane z pridanej hodnoty) a ktorý si aj tento nárok uplatnil; preto je jeho povinnosťou preukázať, že nárok si uplatňuje odôvodnene a za zákonom stanovených podmienok. Dokazovanie zo strany správcu dane slúži až na následnú verifikáciu skutočností a dokladov predkladaných daňovým subjektom. Ak daňový subjekt, na ktorom leží dôkazné bremeno, svoje tvrdenia spoľahlivo nepreukáže, nemôže byť nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty uznaný ako oprávnený.“

Podľa krajského súdu bolo potrebné, aby žalobca dôkazmi preukázal realitu existencie plnenia, ktoré deklaroval posudzovanou faktúrou a dokladmi o úhrade. Dôkazy vykonané správcou dane však túto okolnosť nepreukazujú a aj podľa krajského súdu nie je možné realitu posudzovania plnenia preukazovať len samotnými faktúrami a dokladmi o ich úhrade, ktoré sú síce formálnou podmienkou uplatnenia si nároku na DPH na vstupe, avšak nie sú postačujúcou podmienkou pre priznanie tohto práva, pokiaľ nie sú odrazom reálneho plnenia.

Preto krajský súd správne vyhodnotil, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom.

Pokiaľ žalobca v odvolaní namietal, že skutkový stav bol nesprávne právne posúdený, najvyšší súd sa s touto námietkou nestotožňuje. Najvyšší súd dodáva, že platiteľ musí byť schopný preukázať, že zdaniteľné obchody boli reálne uskutočnené, pokiaľ si uplatňuje nárok na odpočítanie dane z faktúry a dokladov o ich úhrade. K tejto námietke dáva žalobcovi do pozornosti, že dôkazné bremeno je na strane daňového subjektu. V daňovom konaní je povinnosťou daňového subjektu preukázať všetky tvrdené skutočnosti, pričom správca dane, resp. žalovaný, tieto dôkazy len vykonáva, a poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Sžf/9/2012 zo dňa 30. januára 2013, ktorý konštatuje: „Pokiaľ ide o dôkazné bremeno v daňovom konaní, tak odvolací súd poznamenáva, že vykonanie dokazovania je primerane rozložené medzi daňovníka a správcu dane. V prípade, že správca dane vykonaným dokazovaním preukáže daňovníkovi, že tovar skutočne nemohol dodať na faktúrach uvedený dodávateľ daňovníka, je povinnosťou daňovníka preukázať, že jeho závery sú nesprávne, alebo označiť skutočného dodávateľa na základe nových dôkazov. Ak daňovník skutočného dodávateľa neoznačí, alebo správcovi dane nenavrhuje alebo nepredloží nové dôkazy alebo neoznámi inú osobu, ktorá by mohla byť skutočným dodávateľom tovaru alebo služby, tak potom musí niesť dôsledok toho svojho konania, že riadne nepreukázal správcovi dane dodanie tovaru alebo služby v súlade s ustanovením § 24 zákona č. 366/1999 Z.z.“

Na námietku žalobcu, že nepodanie daňového priznania iného subjektu alebo nezdržiavanie sa v sídle podnikania tohto podnikateľa nezakladá žiadnu povinnosť daňovému subjektu ako sekundárnu zodpovednosť týchto porušení, Najvyšší súd uvádza, že sa nejedná o prenos zodpovednosti za prípadné porušenie daňovej povinnosti iného daňového subjektu, ale o zodpovednosť chrániť v obchodnom styku svoje záujmy v súvislosti s podnikateľským rizikom. Toto oprávňuje v obchodnom styku vyžadovať doklady preukazujúce povinnosti, ktoré má daňový subjekt kooperujúci v reťazci voči správcovi dane.

Žalobca povinnosť tvrdení a dôkaznú povinnosť v daňovom konaní neuniesol, z dokazovania vykonaného správcou dane nevyplýva a nebolo bezpochyby dokázané reálne plnenie medzi dodávateľom žalobcu SYSTEM S PLUS, s.r.o., resp. jeho subdodávateľmi a žalobcom.

Najvyšší súd konštatuje, že závery rozhodnutí SD EÚ, na ktoré poukazoval žalobca, nie sú na prejednávajúcu vec aplikovateľné.

Najvyšší súd z obsahu podaného odvolania, ani z ďalšieho obsahu predložených spisov nezistil pochybenie krajského súdu týkajúce sa jeho postupu v konaní, v skutkovom hodnotení veci, alebo v jej právnom hodnotení, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku. Naopak, dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je vecne i právne správny, a preto ho potvrdil (§ 219 ods. 1,2 O.s.p., § 250ja O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250h O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Úspešnému žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.